

Chojnacki, Jakub

W 750 rocznicę lokacji miasta Płocka : (sesja naukowa)

Notatki Płockie 32/3-132, 3-11

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W 750 rocznicę lokacji miasta Płocka

(sesja naukowa)

W grodzie Krzywoustego rok 1987 — zgodnie z uroczystą uchwałą Miejskiej Rady Narodowej — znaczył się 750 rocznicą lokacji miasta Płocka. Rok 1237 stworzył bowiem podstawy dla ukształtowania się i rozwoju samorządu miejskiego Płocka. Miasta średniowieczne rozwijały się na podstawie z góry nakreślonego przywilejem władzy świeckiej bądź duchownej planu. Przeważnie wnoszono je na miejscu dawnych grodów lub osad, opierając się na planie miasta wczesnośredniowiecznego, bądź nawet antycznego. Ośrodkiem życia miejskiego był rynek. Na nim wznosił się ratusz, w pobliżu kościół (fara), niekiedy klasztor, zawsze sklepy, a dalej w odpowiednich miejscach magazyny-spichrze, browary, młyny i inne urzędnictwa służące społeczności miejskiej. Miasta kipiały życiem, często olśniewały bogactwem, zwłaszcza na zachodzie i południu Europy. W Polsce miasta nie doszły jednak do takiej samoźności i znaczenia.

Do niedawna uważano, że pierwsze miasta w historii ludzkości powstały około 5 tysięcy lat temu, pierwsze wsie około 7 tysięcy lat, a przedtem żyli wyłącznie nomadowie. Ostatnio archeologowie udowodnili, że historia miast jest dużo starszą. Za najstarsze miasto świata uważane jest Jerycho koło Jerozolimy, powstało blisko 10 tysięcy lat temu, którego mury — jak podaje Biblia — miały się rozpaść od dźwięku trąb i krzyku oblegających go Izraelitów. Archeolog z Liverpoolu profesor Garstand stwierdza, że mury Jerycha runęły ok. 3400 lat temu wskutek trzęsienia ziemi, a więc przed najściem Żydów.

Poczynając od biblijnych wzmianek o Sodomie i Gomorze przez całe dzieje ludzkości przewija się motyw miasta. Ludzkie osiedla, które można określać nazwą miast zaczęły powstawać w żyznych dolinach rzek między Morzem Śródziemnym i Oceanem Indyjskim. Informacji o nich dostarczają kroniki, utwory literackie czy filozoficzne. Rzecz zrozumiała, iż głównym polem zainteresowań były ośrodki cywilizacji światowej: Babilon, Ateny Peryklesa i Rzym Augusta, egipska Aleksandria Ptolemeusza i Bi-

zancjum Justyniana, Bagdad z *Tysiąca i jednej nocy*, Londyn za panowania Elżbiety, miasta wielkich kanałów: Wenecja, Amsterdam i Petersburg, Paryż Ludwika XIV, wreszcie miasta Nowego Świata: Nowy Jork, Chicago czy Los Angeles.

W Europie starożytny Rzym sprzed 2 tysięcy lat był pierwszym miastem o milionowej ludności, po upadku tej metropolii najważniejszym miastem między IV a IX stuleciem było 700 tysięczne Bizancjum. W czasach nowożytnych największym europejskim skupiskiem mieszkańców stał się Londyn przekraczając na początku XIX wieku milion ludności.

Naukowcy dokonywali klasyfikacji miast w dawnych krajach. Np.: Samuel Adalberg powołując się na Władimira Dala cytuje czterowersz o głównych rosyjskich miastach: *Nowogród — Ojciec, Kijów — Matka, Moskwa — Serce, Petersburg — Głowa* (chodzi o Nowogród Wielki — Nowgorod — gdzie od około 1430 roku w zachodnim portalu Sofijskiego Soboru znajduje się oryginał romańskich, brązowych Drzwi Płockich wykonanych w Magdeburgu w latach 1152—1154).

W języku greckim „polis” znaczy miasto. Od wyrazu miasto pochodzi ważne słowo polityka. W starożytnej Grecji państwami były miasta i stąd sztukę rządzenia miastami — państwami nazwano polityką. Pouczające są słowa Sokratesa sprzed 2400 laty, iż: „Pola i drzewa niczego mnie nie mogą nauczyć, ale ludzie w miastach uczą mnie wielu rzeczy”.

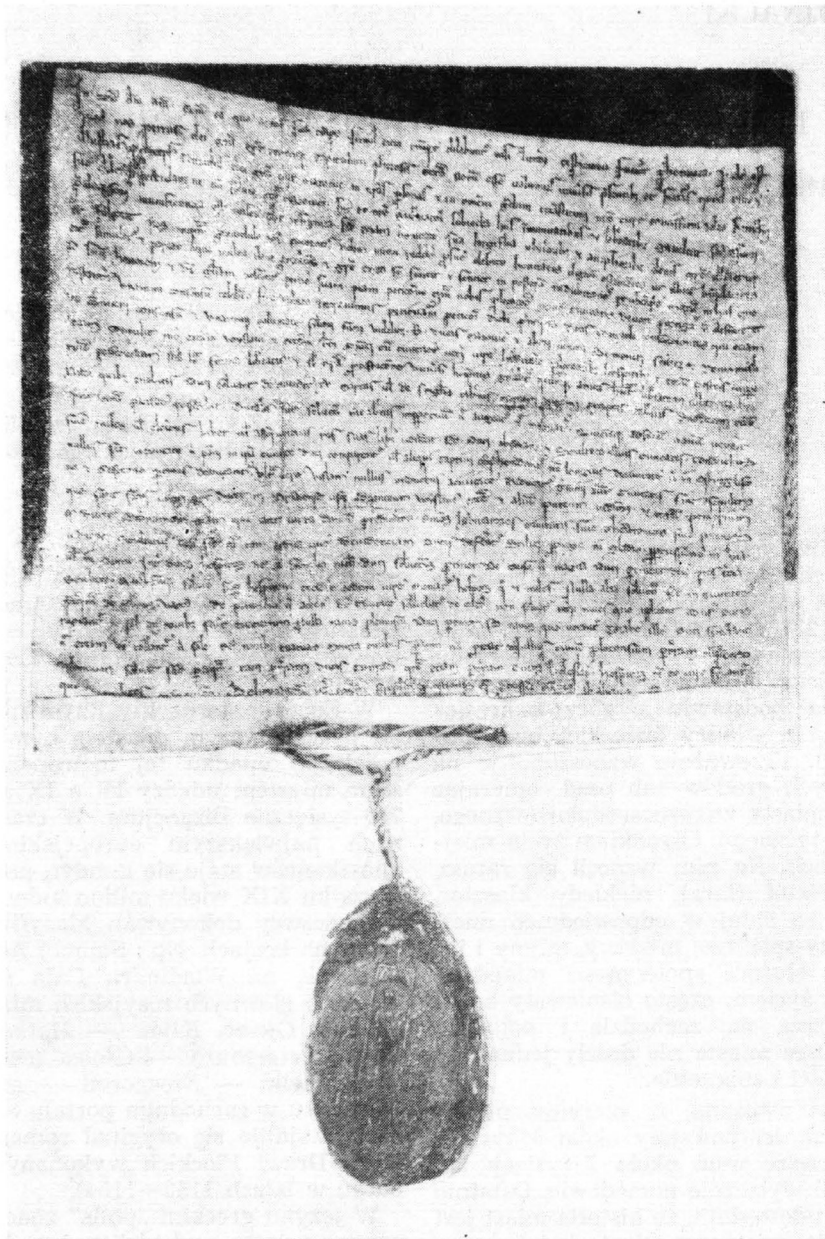
Historia polskich miast w stosunku do ich „światowych” dziejów nie jest zbyt długa. Ale zapoczątkowany we wczesnym średniowieczu polski proces osadnictwa miejskiego stał się procesem nieodwracalnym, wytwarzając wysoko zorganizowane formy przestrzenne i społeczne w miastach.

Genezą Płocka i kształtowania się go jako organizmu miejskiego zajmowali się nie tylko historycy polscy, ale także i niemieccy. Profesor Walter Kuhn z Uniwersytetu w Hamburgu w pracy *Die Entstehung der deutschrechtlichen Stadt Plock* opublikowanej w „Zeitschrift für

Motto:

Wszystko, co się dzieje w czasie, razem z czasem ginie, jeżeli nie zostanie przez dowód piśmienny uwiecznione...

Z arengi dokumentu lokacyjnego biskupa płockiego Piotra I z 1237 r.

Dokument lokacyjny z 1237 roku wystawiony przez biskupa płockiego Piotra I. Zachowany w oryginale, przechowywany jest w Archiwum Diecezjalnym w Płocku. Napisany na pergaminie, liczy 30 wierszy. Pieczęć późniejsza — z czasów biskupa płockiego Jakuba z Korzkwi (1396—1425).

Ostforschung» (N.G. Elwert — Verlag, Marburg 1964) podnosi, iż: „Z jego (Płocka) najstarszej historii zachowało się cały szereg dokumentów, porównywalnie dużo więcej niż może dla Poznania, Wrocławia czy Krakowa z tego samego czasu tj. z pierwszej połowy XIII wieku...”.

Dzięki tym zachowanym szczęśliwie przekazom i krytycznemu ich badaniu, dziś w 750 rocznicę lokacji miasta Płocka — mamy dużo jaśniejszy obraz jego dziejów niż w latach minionych.

Już przed 3 laty w czasie obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Towarzystwa Nauko-

wego Płockiego w dniu 28 marca 1984 r. prezes TNP w słowie końcowym dyskusji powiedział m.in.: „Za trzy lata w 1987 r. będziemy obchodzić inny rzadki w Polsce jubileusz — 750 rocznicę nadania Płockowi praw miejskich. Dokument lokacyjny z 1237 r. i najwcześniejszy na Mazowszu wydany na życzenie założyciela gałęzi Piastów Mazowieckich księcia Konrada I Mazowieckiego przez biskupa płockiego Piotra I, bodaj jako jedyny w kraju dotrwał w oryginale do naszych czasów. Rok 1987 władze winny uznać jako jubileuszowy, powołany być winien już jesienią bieżącego roku Komitet

Organizacyjny z Przewodniczącym MRN, bądź Prezydentem Miasta na czele, opracowany program przysparzający miastu trwałych wartości zgodnie z dewizą, by: «Wielka przeszłość służyła dobrej przyszłości».

W programie działań powinno się planować uroczystą sesję MRN, sesje naukowe, wystawy, medal, znaczek pocztowy, wydawnictwa itp. Do pracy winny zostać włączone takie instytucje jak: Muzeum Mazowieckie, Archiwum Państwowe, Archiwum i Biblioteka Diecezjalna, Wojewódzki i Miejski Dom Kultury, Wojewódzka Biblioteka, Teatr, MPiK, prasa, no i oczywiście instytucje społeczne: Towarzystwo Naukowe Płockie, PTTK, Płockie Towarzystwo Muzyczne, Płockie Towarzystwo Fotograficzne i inne". (Sprawozdanie z działalności TNP w roku 1984, s. 37).

Realizacją tego postulatu godnego uczczenia wielkiej rocznicy historycznej najstarszego grodu Mazowsza stało się i zorganizowanie w sobotę, dnia 5 września 1987 roku sesji naukowej *W 750 rocznicę lokacji miasta Płocka*, której program był następujący:

Otwarcie obrad

dr inż. **Jakub Chojnacki** — Prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego

Referaty

Miasto Płock ma ponad 1000 lat
prof. dr **Włodzimierz Szafrąński**

Wokół lokacji miejskiej Płocka
prof. dr **Henryk Samsonowicz**

Miejsce Płocka w kulturze średniowiecznej Polski
doc. dr **Stefan K. Kuczyński**

Rola ośrodka kościelnego płockiego w dziejach Polski w średniowieczu
ks. mgr kan. **Tadeusz Żebrowski**

Dyskusja

Podsumowanie obrad

prof. dr **Andrzej Zahorski** — Prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Zamek Księżąt Mazowieckich — Muzeum, sala barokowa, 5 września (sobota) 1987 r. godz. 10. W Prezydium siedzą od strony lewej: doc. dr Stefan K. Kuczyński, prof. dr Henryk Samsonowicz — b. rektor UW, prof. dr Andrzej Zahorski — prezes Polskiego Towarzystwa Historycznego (PTH), dr inż. Jakub Chojnacki — prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego (TNP), mgr Tadeusz Kołodziejak — przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej, przewodniczący Miejskiego Komitetu Organizacyjnego Obchodów, ks. mgr kanonik Tadeusz Żebrowski i prof. dr Włodzimierz Szafrąński. Tło stanowi XIV-wieczna gotycka ściana baszty Szlacheckiej Zamku zbudowanego przez króla Kazimierza Wielkiego.

Sala barokowa Zamku Książąt Mazowieckich, 5 września 1987 r. W ogólnopolskiej sesji wzięło udział 280 osób. W pierwszym rzędzie od lewej strony: prof. dr Władysław Markiewicz — wiceprezes Polskiej Akademii Nauk, mgr Marian Rodzeń — prezydent miasta Płocka, mgr Marian Kurzawa — przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu SD, inż. Jarosław Nowakowski z Sierpca — przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku, Stanisław Przedlacki — sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR, mgr Antoni Bielak — wojewoda płocki, (za nim Peter Benz — burmistrz partnerskiego miasta Darmstadt w Hesji z delegacją), mgr Józef Pińkowski — b. prezes Rady Ministrów PRL, ks. dr Bogdan Sikorski — biskup płocki i prof. dr inż. Józef Kwiatkowski — prorektor Politechniki Warszawskiej ds. Filii w Płocku.

Otwarcia obrad dokonał prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego słowami:

Wielce szanowni Zgromadzeni,

zebraliśmy się tu na Wzgórzu Zamkowym (Górze Tumskiej), w Zamku Książąt Mazowieckich, dziś Muzeum regionalnym, którego początki sięgają 1820 roku, kiedy to Towarzystwo Naukowe, wypełniając statutowy obowiązek założyło muzealną placówkę, która od 1950 r. stała się instytucją państwową.

Sesja nasza odbywa się w mieście „starszym niż pamięć”, o którym obecny tu b. prezes Rady Ministrów Józef Pińkowski przed prawie 20-tu laty jako ówczesny Przewodniczący Prezydium Warszawskiej Wojewódzkiej Rady Narodowej powiedział w sali sejmowej płockiego ratusza, iż: „Płock — to największe miasto województwa (wówczas warszawskiego), czarem swego położenia, tradycją tysiąca lat istnienia, prężnością gospodarczą, kulturalną i społeczną, perspektywą swego rozwoju — stanowi chlubę Mazowsza”.

A Mazowsze — to była jedna z pięciu prowincji Polski Piastowskiej, które profesor Gerard Labuda nazywa „macierzystymi siedzibami narodu polskiego”.

Dzięki bogatym zasobom materialnym i prężności demograficznej, postępował szybki rozwój osadnictwa z kolonizacją zewnętrzną na północ i wschód.

Od najdawniejszych czasów Płock uważany był za stolicę Mazowsza, a wśród innych polskich miast zajmował wybitne i poczesne miejsce.

Był najważniejszym i największym z grodów Mazowsza, spełniając rolę centrum politycznego, administracyjnego i gospodarczego prowincji, a od 1138 roku dzielnicy mazowieckiej.

Docent Stanisław Pazyra podnosi, iż: „Za panowania Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego wzrosło ponownie znaczenie Mazowsza. Płock zaś przez przeszło pół wieku będąc główną ich siedzibą rezydencjonalną, stał się faktycznie stolicą całej Polski i dzięki temu wyrósł do roli jednego z największych i najważniejszych wówczas ośrodków w kraju.

Już Bolesław Śmiały doceniał położenie i znaczenie Płocka, w którym utworzył nowe biskupstwo”.

Gall Anonim wymieniając około 1114 r. w swej Kronice wszystkich biskupów polskich, bezpośrednio po metropolacie gnieźnieńskim wymienia biskupa płockiego przed poznańskim, krakowskim i wrocławskim, co wynika niewątpliwie z rangi politycznej grodu płockiego jako ówczesnej stolicy państwa. Prawdopodobnie również jest, iż słowa te pisał w Płocku.

Na ziemiach polskich pierwsze zaczątki osiedli ludzkich o charakterze miejskim pojawiają się już w VIII—IX wieku. W wieku X — podobnie jak w innych krajach zachodniej i wschodniej Europy — osiedla te przybierają postać typowo miejską.

Ich właściciele dążąc do dalszego wzrostu, starali się go intensyfikować przez nowe formy organizacyjne, czyli przez wykształcony w Europie zachodniej proces lokacji miast na nowych zasadach prawno-organizacyjnych — *ius civile*.

Na naszych ziemiach te nowe zasady miały początkowo charakter rodzimy, a później wzorowano się na miastach zachodniego sąsiada, stąd zwano je prawem niemieckim — *ius Magdeburgense*. Przypomnijmy, iż znany z brązowych Drzwi Płockich arcybiskup Wichman von Seeburg nadał Magdeburgowi wzorcowe prawo miejskie już w 1188 roku.

W Polsce proces lokacyjny został zapoczątkowany około 1205 roku na Śląsku przez Henryka Brodatego. Niekiedy dotyczył on już istniejących miast, jak chociażby w przypadku Płocka, a niejednokrotnie polegał na tworzeniu miast nowych. Tak powstały przed 750 laty niemiecki Berlin i polski Elbląg, sławne miasta obchodzące uroczyste w roku bieżącym swe jubileusze.

Nowe prawo miejskie stanowiło skuteczniejszy bodziec dalszego rozwoju, gdyż obowiązuje od XI—XII wieku w miastach, pierwotne prawo miejskie nie tylko przestało odpowiadać aktualnym potrzebom, ale stało się hamulcem dalszego postępu zgodnego z potrzebami lokalnych społeczności jak i z interesami ich właścicieli.

Na Mazowszu pierwszym miastem, które otrzymało przywilej lokacyjny był Płock (drugim w 20 lat później — Pułtusk). Stało się to w 1237 roku z inicjatywy Konrada I Mazowieckiego — założyciela gałęzi Piastów Mazowieckich.

Warto podkreślić, iż nadany Płockowi dyplomatem biskupa Piotra I przywilej lokacyjny nie tworzył dopiero miasta.

Wspomniany już docent Pazyra wyraził pogląd, iż lokacja Płocka z 1237 roku nie była pierwszą. Miasto, a raczej jego część stanowią-

ca własność biskupa, otrzymało prawa miejskie prawdopodobnie już w połowie XII wieku za czasów wybitnego biskupa płockiego Aleksandra z Malonne (1129—1156) — budowniczego wszystkich nieruchomych zabytków romańskich istniejących do dziś w woj. płockim, tj.: katedry w Płocku i drzwi brązowych do niej, opactwa kanoników regularnych w Czerwińsku i kolegiaty w Tumie pod Łęczycą.

Stąd przywilej lokacyjny wystawiony mieszczanom płockim, w tym obcokrajowcom Niemcom i Żydom, istniejący w oryginale jako bodaj najstarszy z zachowanych dokumentów lokacyjnych w Polsce składał się zasadniczo z trzech części: poświęconej zagadnieniom prawnoustrojowym, gospodarczym i urbanistycznym.

Jego znaczenie, podobnie jak znaczenie wszelkich procesów lokacyjnych, polegało — mówiąc językiem współczesnym — na regulacji administracyjno-samorządowo-sądowniczej i przestrzennej w mieście.

Doceniając przełomowe w życiu miasta znaczenie tego zdarzenia — Miejska Rada Narodowa uchwałą z dnia 4 marca 1986 roku postanowiła przypadającej w roku 1987 750-tej rocznicy lokacji Płocka nadać szczególny charakter. Stąd i dzisiejsza sesja naukowa. Warto na niej przywołać na pamięć myśl prof. Tadeusza Kotarbińskiego — Członka Honorowego TNP: „Historia narodu może stać się dla współcześnie żyjących Polaków nie tylko źródłem zadumy, lecz zdolna jest stwarzać bodźce do usuwania własnym wysiłkiem niedomogów w dziedzinie materialnego i kulturalnego życia społeczeństwa”.

Żyjmy przeświadczeniem, że przeszłość godna jest pamięci, a na wielkość „chluby Mazowsza” składają się także i jego historyczne dzieje. Niech wielka przeszłość służy dobrej przyszłości „miastu o osobliwym uroku i wielkiej sławie” (prof. Wiktor Zin).

Ważnym akcentem jubileuszu 750 rocznicy lokacji miejskiej jest wydanie staraniem TNP II tomu *Zbioru dokumentów i listów miasta Płocka* we wzorowym opracowaniu doc. dr Marii Stelli Szacherskiej. Za jej 12-letni benedyktynski trud należą się Jej słowa wielkiego uznania i serdecznej podzięki. Dotyczy to również drukarzy Wrocławskiej Drukarni Naukowej. Oto ten tom, 55 arkuszy wydawniczych, 477 dokumentów.

Mam zaszczyt w imieniu Organizatorów: Miejskiego Komitetu Obchodów, Zarządu Polskiego Towarzystwa Historycznego i Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego otworzyć dzisiejszą sesję naukową i serdecznie witam szanownych Państwa, szczególnie tych spoza Płocka, których obecność cenimy jako ogólnopolskie echo naszej lokalnej inicjatywy.

Witam serdecznie:

B. prezesa Rady Ministrów PRL
mgra **Józefa Pińkowskiego**,
Wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk
prof. dra **Władysława Markiewicza**,
Wiceministra Handlu Zagranicznego
mgra inż. **Kazimierza Klęka**,
Wiceprezydenta m. stol. Warszawy
mgra **Zbigniewa Steca**,
Rektora Wyższej Szkoły Inżynierskiej
im. gen. Aleksandra Zawadzkiego w Opolu
prof. dra inż. **Włodzimierza Kotowskiego**
Prorektora Politechniki Warszawskiej
ds. Filii w Płocku
prof. dra inż. **Józefa Kwiatkowskiego**,
Dyrektora Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych
prof. dra **Antoniego Rajkiewicza**,
Dziekana Wydziału w Filii Uniwersytetu
im. Curie-Skłodowskiej w Rzeszowie
prof. dra plk. **Edwarda Urę**.

Witam przedstawicieli Diecezji Płockiej
i Kapituły Katedralnej:

Ekscelencję Biskupa Płockiego
ks. dra **Bogdana M. Sikorskiego**,
ks. prof. dra prałata **Wojciecha Góralskiego**,
ks. prałata dziekana płońskiego mgra **Tadeusza Goleniewskiego**.

Władze Wojewódzkie w osobach:

Przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu SD
mgra **Mariana Kurzawę**,
Przewodniczącego Wojewódz. Rady Narodowej
inż. **Jarosława Nowakowskiego**,
Wojewodę Płockiego
mgra **Antoniego Bielaka**,
Sekretarza KW PZPR
mgra **Stanisława Przedlackiego**,
Przewodniczącego Rady Wojewódzkiej PRON
adv. **Jerzego Keję**,
Prokuratora Wojewódzkiego
mgra **Mariana Siemaszko**,
Dyrektora Wydziału Zatrudnienia i Spraw So-
cjalnych Urzędu Wojewódzkiego
mgra **Stanisława Pardeckiego**,
Dyrektora Wydziału Kultury i Sztuki
Urzędu Wojewódzkiego
mgra **Romualda Dobrzeńckiego**,
Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Statystycz-
nego mgra **Tadeusza Banacha**.

Witam Gości zagranicznych:

Delegację miasta Darmstadt w Hesji
z burmistrzem **Peterem Benz**,
Stadtrat — **Heino Swyter**
i Leiter — **Alfred Aldenhoff**,
Przedstawiciela Ambasady Jugosławii
charge d'affaires **Kosta Stoimynoski**,
Prawnuka największego darczyńcy TNP
Gustawa Zielińskiego —
Reiharda Zielińskiego z żoną **Gudrun** z Hohen
Neuendorf k. Berlina,

*Przewodniczący delegacji miasta
Darmstadt (Hesja) — burmistrz
Peter Benz.*

Państwo **Danię** i **Tadeusza Barszczów**
z Adelaidy w Australii,
Przedstawiciela Instytutu z Moskwy
inż. **Tatianę Panfiorową**,
Redaktora «Darmstädter Echo»
Petra Neumann-Prystaj.

Witam dyrektora Wydziału Dokumentacji
i Studiów w Urzędzie ds. Wyznań
mgra **Aleksandra Wołowicza**
i prezydenta miasta wojewódzkiego Ciechanowa
mgra inż. **Marcina Stryczyńskiego**.

Witam delegacje towarzystw naukowych:

Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Legnicy
z mgr. **Antonim Bojakowskim** — sekretarzem
generalnym,
Towarzystwa Przyjaciół Nauk z Międzyrzecza
Podlaskiego
z prezesem dr. **Marianem Kowalskim**,
Sekretarza generalnego Włocławskiego Towa-
rzystwa Naukowego
mgra **Stanisława Kunikowskiego**,

Witam przedstawicieli tysięcletniego Płocka,
grodu Bolesława III Krzywoustego:

Przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej
mgra **Tadeusza Kołodziejaka**
i jego zastępcę
mgra **Jerzego Bojanowskiego**,
Prezydenta miasta
mgra **Mariana Rodzenia**
i jego zastępców:
mgra **Kajetana Górczyńskiego**
i mgra inż. **Wojciecha Hetkowskiego**.

Witam mecenasów i darczyńców Towarzystwa Naukowego Płockiego:

Dyrektora w Płockiej Petrochemii
mgra inż. **Andrzeja Dankowskiego**,
Dyrektora naczelnego Fabr. Maszyn Żniwnych
mgra inż. **Józefa Starachowskiego**,
Dyrektora naczelnego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego „Petrobudowa”
mgra inż. **Marka Majznera**,
Dyrektora naczelnego Przedsiębiorstwa Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych „Izokor-Instal”
mgra **Michała Morawskiego**.

Minister Spraw Zagranicznych
prof. dr **Marian Orzechowski**,
Arcybiskup Kolonii (Erzbischof von Köln)
Józef kardynał Höffner
(z którym Zarząd TNP pertraktuje w sprawie grobowca królowej Polski Rychczy w katedrze kolońskiej),
Burmistrz Berlina (premier Kraju)

Der Regierende Bürgermeister von Berlin

BERLIN

Der Regierende Bürgermeister, Wilhelm Rohdeberg, 100 Berlin 62

Druck Z. des Arbeit. (S. 10/100)

An den
Präsidenten der
Wissenschaftlichen Gesellschaft Plock
Herrn Dr. Ing. Jakob Chojnacki
Plac Narutowicza 8
09 402 Plock
Polen

Zinsek
Formel 7521 (Vermittlung)
Adressat (Durchwahl 755 + App. 413)
Innen-192
Druck
14. August 1987

Sehr geehrter Herr Dr. Chojnacki,

für die freundliche Einladung, die ich zu der Festveranstaltung „750 Jahre Plock“ am 3. September 1987 erhalten habe, möchte ich Ihnen herzlich danken.

Ich bedaure, Ihnen mitteilen zu müssen, daß ich an dieser Veranstaltung nicht teilnehmen kann. Ich möchte aber nicht versäumen, der Stadt Plock und ihren Bürgern zu diesem Jahrestag zu gratulieren und ihnen eine glückliche Zukunft zu wünschen.

Wie Sie wahrscheinlich wissen, feiert auch Berlin in diesem Jahr sein 750-jähriges Bestehen. Sie werden mir sicher zustimmen, wenn ich mir vor dem Hintergrund unserer beiden Stadtjubiläen für die kommenden Jahrzehnte vor allem Frieden und eine Vertiefung der Aussöhnung zwischen Polen und Deutschen erhoffe.

Mit freundlichen Grüßen

Eberhard Dieppen

Eberhard Dieppen
(miasta założonego w 1237 roku),
Burmistrz miasta Köln (Kolonia)
Gepa Maibaum,
Nadburmistrz partnerskiego miasta Schwedt/O
Detlef Close
i I sekretarz Komitetu Powiatowego SED
Klaus-Dieter Hahn,
Zastępca przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów
dr **Ludwik Ochocki**,
Pezydent koncernu Mitsui Petrochemical Industries w Tokio
Shogo Takebayashi,
Dyrektor Deutsches Polen Institut w Darmstadt
dr **Karol Dedecius**,
Dyrektor Krajowego Archiwum
prof. dr **Franz-Josef Heyen** z Koblencji,
Prof. dr **Adolf Patera**
z Uniwersytetu Karola w Pradze,
Państwo **Iwona** i **Robert Vergy** z Paryża,
Kustosz **Ludmiła Kazarinowa-Zarkowa**
z Muzeum Kremlowskiego w Nowogrodzie Wielkim,

PAŃSTWOWY
ZESPÓŁ
LUDOWY
PIĘŚNI
I TAŃCA

MAZOWSZE

IM. T. SYGIETYSKIEGO
Korolin, p-ta Otrębusy, tel. 58-90-21

Korolin, 1987.09.03.

M. Mazowsze
Towarzystwa Naukowego Płockiego
dr inż. Jakob Chojnacki

Plac Narutowicza 8
09-402 Plock

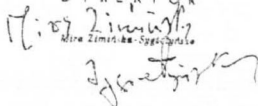
Niniejszym pragnę serdecznie podziękować za szanowne zaproszenie na Sesję w dniu 5.09.1987r. Wcześniej zaplanowane obowiązki służbowe nie pozwoliły mi na przyjazd do Płocka w w/w dniu.

Bardzo mi cieszy z planowanego spotkania z Towarzystwem Naukowym w czasie koncertów „Mazowsze” w Płocku w okresie 10 - 12.09.1987r.

Serdecznie pozdrawiam

Honorowy Obywatel M. Płocka

DYREKTOR

Mire Zimnicka-Sygietyńska

Wiele osób z kraju i zagranicy przesłało uczestnikom sesji pozdrowienia i życzenia owocnych obrad:

Przewodniczący Rady Państwa PRL
gen. **Wojciech Jaruzelski**,
Prezydent Republiki Federalnej Niemiec
dr **Richard von Weizsäcker**,
Marszałek Sejmu PRL
dr **Roman Malinowski**,
Wicemarszałek Sejmu PRL
prof. dr **Jerzy Ozdowski**,

GEDA MÄGBAUM
 HOCHSCHULEN DER STADT KÖLN
 5000 KÖLN 1 DEN 04.08.1987
 RACHINGS
 FERNRUUF 2 27 03 00

Herrn
 Dr. Jakub Chojnacki
 Inowrocławskie Naukowe Plockie
 Societas Scientiarum Ploccensis
 Plac Narutowicza 8
 09402 Plock

Sehr geehrter Herr Dr. Chojnacki,
 haben Sie vielen Dank für die Einladung zu Ihrer Tagung in Plock, wenn ich es richtig verstehe, handelt es sich um ein 750-jähriges Jubiläum, zu dem ich Ihnen herzlich gratulieren möchte.
 Bitte grüßen Sie Jolanta Cwiklewska, ich habe lange nichts von ihr gehört.
 Mit freundlichen Grüßen
 Gisa Reimer

Honorowy Obywatel miasta Plocka
Mira Zimińska-Sygietyńska,
 Dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie
 dr **Marian Soltysiak**,
 Prof. dr inż. **Jacek Marecki**
 z Politechniki Gdańskiej,
 Doc. dr **Sławomir Kalembka**
 z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika,
 Doc. dr **Romuald Drzewiecki**
 z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika,
 Prof. dr **Tomasz Biernacki**
 z Politechniki Gdańskiej,
 Mgr **Karol Adamowicz**
 z PWN we Wrocławiu,
 Dr **Karol Gawłowski**
 b. wojewoda plocki,
 Mgr **Tadeusz Kruk**
 wojewoda krosnieński,
 Prof. dr **Władysław Chojnacki**
 z Instytutu Historii PAN
 Dr **Tadeusz Olejnik**
 dyrektor Muzeum Ziemi Wieluńskiej,
 Prof. dr **Jan Michalski**

DYREKTOR
 MUZEUM NARODOWEGO
 W WARSZAWIE

Warszawa, 03 września 1987r.

Pan
 dr inż. Jakub Chojnacki
 Prezes
 Towarzystwa Naukowego Plockiego

Moje gorące uczestniczenie w sesji poświęconej 750-leciu nadania praw miejskich Plockowi pragnę, że droga dołączy do uczestników tego ważnego spotkania.

Wzrost Plocka jest uprawdzać bardziej odległa i udokumentowana wspaniałymi zabytkami architektury romańskiej, ale nadanie praw miejskich było wydarzeniem najwyższej rangi. Rok 1237 ma tu przecież znaczenie pełnego symbolicznego początku miasta, początku procesu kształtowania się jego przetrzeźni i organizacji samorządowej. I chociaż trwał ten proces jeszcze stulecia, dokument biskupa Piotra, nowoczesny w swej epoce, otwiera dzieje miasta Plocka.

Ważnym był to początek rozpoczynający 7 i pół wieku historii miasta obfitującej w wiele sukcesów i podniosłych wydarzeń. Może najbardziej liczyło się w tej historii znaczenie miasta, jego ranga i funkcje. Pochód wybitnych Plockan zapisaanych w dziejach nowowieckiego grodu, rozpoczynają Herman i Krzywousty, którzy rozszerzali Plock jeszcze przed jego lokacją miejską.

Współczesna karta ma w tej dziejowej księdze zapewnione miejsce ważne, które wyróżnia Petrochemia, FMZ i stocznia ale także Politechnika, Teatr, Szkoła Muzyczna i Orkiestra Symfoniczna Muzeum Historyczne i Diocezjalne i oczywiście Towarzystwo Naukowe Plockie z jego wspaniałą Biblioteką.

W tym uroczystym dniu chciałbym przekazać najlepsze życzenia wszechstronnego rozwoju miasta i jego życia kulturalnego.

Marian Soltysiak
 dr Marian Soltysiak

Dyrektor **Gisela Reimer**
 z Niemieckiego Związku Kobiet w Saarbrücken,
 Prof. dr **Paul Roth**
 z Kirchheim k. Monachium,
 Ks. **Michał Jagosz**
 z Ośrodka Dokumentacji Pontyfikatu
 Jana Pawła II w Rzymie,
 Prof. dr **Tadeusz Lapiński**
 z Uniwersytetu Maryland w USA,
 Prof. dr **Roman Schnur**
 z Uniwersytetu w Tybindze,
 Prof. dr **Diemut Majer** z Karlsruhe,
 Dyrektor Gimnazjum Laurentianum
 w Warendorfie
 dr **Klaus Gruhn**,
 Marian Chojnacki z Nowego Jorku,

DEUTSCHES
 POLEN
 INSTITUT

Towarzystwo Naukowe Plockie
 Plac Narutowicza 8
 09-402 Plock

Darmstadt, dnia 5 sierpnia 1987
 Kd/V.S.

Wielce Szanowni Państwo,

serdecznie dziękuję za panie i miłe zaproszenie na sesję naukową z okazji obchodów 750 rocznicy lokacji miasta Plocka. Chętnie wzięliśmy w sesji udział, chociażby dlatego, żeby pognać miasto i jego mieszkańców, ale muszę ograniczyć się do "najserdeczniejszych gratulacji "urodzinowych", bowiem doradne obowiązki nie pozwalają mi z tych dniach na tadej wyjazd.

Łączę wyrazy szacunku i przysiężni

Karl Ledebus
 Karl Ledebus

przewodniczący Oddziału PAN w Łodzi,
**Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Ziemi
 Kutnowskiej,**
**Zarząd Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego
 im. Wagów**
Zarząd Gdańskiego Towarzystwa Naukowego,
Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Naukowego,
Zarząd Towarzystwa Naukowego w Toruniu,
**Zarząd Koła Przyjaciół Ziemi Sierpeckiej
 z Warszawy,**
Zarząd Włocławskiego Towarzyst. Naukowego,
 Prof. dr **Aleksander Gieysztor**
 członek honorowy TNP,
 Prof. dr **Henryk Zimny**
 prezes Ligi Ochrony Przyrody,
 Dr med. **Jan Reutt** z Kudowy,

Teresa Budzich-Sumirska
z Brudnic k. Żuromina,
Prof. dr Robert Szewalski
przewodniczący Oddziału PAN w Gdańsku,
Teresa i Zygmunt Zbiciński
z Piotrkowa Trybunalskiego,
Maria Karaskiewicz z Płocka,
Zarząd Towarzystwa Przyjaciół Nauk
w Międzyrzeczu Podlaskim,
Mgr **Barbara Kurdziewicz** z Rabki,

Mgr inż. **Marcin Stryczyński**
prezydent m. Ciechanowa,
Dyrekcja Pracowni Konserwacji Zabytków
O/Szczecin,
Dr med. Henryk Gajewski
z żoną Marią z Koła,
Prof. dr inż. Władysław Fabiszewski
honorowy prezes Stowarzyszenia Techników
i Inżynierów Leśnictwa i Drzewnictwa,
Prof. dr Janusz Gill
z Uniwersytetu Warszawskiego.

Prezydent miasta Płocka mgr Marian Rodzeń dziękuje doc. dr Stelli Marii Szacherskiej za opracowanie II tomu „Zbioru dokumentów i listów miasta Płocka”, przekazując Jej nagrodę specjalną 750-lecia wraz z medalem jubileuszowym.

Z kolei przewodniczący obrad, prezes TNP, poprosił Prezydenta miasta Płocka mgra Mariana Rodzenia o zabranie głosu. Przekazał on pani doc. dr **Stelli Marii Szacherskiej** — członkowi TNP słowa podziękowań za benedyktyński, wieloletni trud włożony w opracowanie II tomu *Zbioru dokumentów i listów miasta Płocka* wydanej staraniem TNP i PWN. Na tom ten

składa się 477 pozycji, z których tylko 16 znanych jest z wcześniejszych publikacji, natomiast 461 wydanych jest obecnie po raz pierwszy.

Prezydent Rodzeń — w imieniu władz miejskich wręczył Autorce dyplom, medal i nagrodę specjalną 750-lecia oraz kwiaty.

*
* *